

KONCEPCE ROZVOJE KRAJSKÉ KNIHOVNY V PARDUBICÍCH NA LÉTA 2020–2024

prosinec, 2019

Obsah

Seznam použitých zkratké.....	5
1 Úvod.....	6
1.1 Charakteristika příspěvkové organizace.....	6
2 Legislativní, strategické a metodické dokumenty.....	8
3 Zhodnocení plnění minulé koncepce.....	9
4 SWOT analýza současného stavu Krajské knihovny v Pardubicích.....	10
5 Koncepce rozvoje Krajské knihovny v Pardubicích na léta 2020-2024.....	13
5.1 Vize.....	13
5.2 Opatření.....	13
5.2.1 Rozšíření a zkvalitnění nabídky knihovnických a informačních služeb.....	14
5.2.2 Podpora budování knihovního fondu.....	15
5.2.3 Rozvoj kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit knihovny.....	16
5.2.4 Podpora digitalizace a zpřístupnění digitálního obsahu.....	17
5.2.5 Zkvalitnění marketingu a image příspěvkové organizace.....	17
5.2.6 Udržení a zkvalitnění týmu odborných pracovníků.....	18
5.2.7 Rozšíření a zkvalitnění odborných služeb v rámci regionálních funkcí knihoven.....	18
5.2.8 Trvalé uchování tradičních knihovních dokumentů.....	19
6 Finanční a technologické zabezpečení.....	19
6.1 Zajišťování dostatečných finančních zdrojů pro budování fondů, rozvoj služeb, provoz knihovny a podporu knihovnictví v Pk.....	19
6.2 Kontinuální modernizace technického a programového vybavení pro zajištění kvalitního a efektivního poskytování knihovnických a informačních služeb.....	20
7 Závěr.....	20

Seznam použitých zkratk

CŽV	Celoživotní vzdělávání
EIZ	Elektronické informační zdroje
EU	Evropská unie
IFLA	Mezinárodní federace knihovnických asociací
IROP	Integrovaný regionální operační program
KK	Krajská knihovna v Pardubicích
KZ	Knihovní zákon
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
MAS	Místní akční skupiny
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZK	Moravská zemská knihovna
NK ČR	Národní knihovna České republiky
NSK	Národní soustava klasifikací
NSP	Národní soustava povolání
OSF	Nadace Open Society Fund
Pk	Pardubický kraj
PK	Pověřené knihovny
PV	Povinný výtisk
RF	Regionální funkce
RFID	Radio Frequency Identification – radiofrekvenční identifikace
RVP	Rámcové vzdělávací programy
SDRUK	Sdružení knihoven ČR
SKIP	Sdružení knihovníků a informačních pracovníků
ŠVP	Školní vzdělávací programy
ÚKR	Ústřední knihovnická rada
ÚP	Úřad práce
UZS	Unie zaměstnavatelských svazů
VISK	Veřejné informační služby knihoven
VKIS	Veřejné knihovnické a informační služby

1 Úvod

1.1 Charakteristika příspěvkové organizace

Krajská knihovna v Pardubicích

zřizovatel: Pardubický kraj
adresa: Pernštýnské náměstí čp. 77, 530 0 Pardubice
statutární zástupce: Ing. Radomíra Kodetová, ředitelka
telefon: 466 531 240
e-mail: knihovnapce@gmail.com
web: www.kkpce.cz
facebook: www.facebook.com/krajska.knihovna.pardubice/
IČO: 00085219
DIČ: CZ 00085219

Krajská knihovna v Pardubicích (dále KK) je největší veřejnou knihovnou Pardubického kraje (dále i Pk), plní funkci centrálního knihovnického a informačního pracoviště a zabezpečuje vzájemnou koordinaci činností veřejných knihoven v kraji. Svou činností, systematickým budováním knihovního fondu a jeho aktivním využíváním a další knihovnickou, bibliografickou a informační prací přispívá ke zvyšování kulturní úrovně občanů, podporuje jejich celoživotní vzdělávání, plní také funkci rekreační.

KK je krajskou knihovnou podle § 11 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovního zákona), ve znění pozdějších předpisů.

Krajská knihovna plní zejména tyto funkce:

- centrum kraje pro získávání, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování tematicky univerzálního knihovního fondu,
- krajské centrum meziknihovnických služeb,
- garant plnění regionálních funkcí knihoven v kraji,
- garant za shromažďování a bibliografické zpracování záznamů o dokumentech publikovaných v kraji,
- organizátor vzdělávacích akcí pro pracovníky knihoven a informačních pracovišť,
- organizátor kulturních a vzdělávacích akcí pro školy a veřejnost.

KK poskytuje svým uživatelům veřejné knihovnické a informační služby bez ohledu na místo jejich trvalého bydliště a státní příslušnost na základě svobodného a rovného přístupu. Služby jsou poskytovány přímo na pracovištích knihovny v Pardubicích, řada služeb je umožněna on-line prostřednictvím internetu.

KK získává, odborně zpracovává, spravuje, uchovává a ochraňuje knihovní fond knih i dalších druhů dokumentů. Základ knihovního fondu představují monografické publikace a seriály, dále zvukové a audiovizuální dokumenty, mapy, normy, noty a hudebniny. KK doplňuje českou literární produkci a dle finančních možností literaturu zahraniční. Na základě příjmu povinného výtisku^{1*} shromažďuje od roku 2003 v relativní úplnosti veškerá česká

---

¹ Periodika – pro povinný výtisk periodické produkce platí zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), v platném znění. Vydavatel periodika v ČR má povinnost zaslat do 7 dnů ode dne vydání bezplatně a na svůj náklad jeden výtisk i Krajské knihovně v Pardubicích.

periodika a všechny veřejně přístupné tištěné neperiodické dokumenty vydané v Pk. Knihovna má přístup do bibliografických a faktografických databází české i zahraniční produkce přístupných prostřednictvím internetu.

Informace o fondu jsou dostupné v on-line katalogu knihovny (www.aleph.knihovna-pardubice.cz), Souborný katalog ČR (skc.nkp.cz) a portál Knihovny.cz.

Speciálními úseky jsou hudební a dětské oddělení.

Všeobecná studovna nabízí k půjčování speciální fond pro neslyšící. Jedná se o beletrii – první čtení pro děti s vadami sluchu – a o odbornou literaturu zaměřenou na problematiku neslyšících.

Pro osoby se zrakovým hendikepem zakoupila KK nové kompenzační pomůcky – stolní kamerovou zvětšovací lupu ClearView C24" HD s hlasem a přenosnou kamerovou lupu Compact Plus HD. Obě pomůcky pořídila za finanční podpory Pardubického kraje a projektu Lepší svět firmy Globus. Nové kompenzační pomůcky jsou přístupné veřejnosti na vyžádání na informačním oddělení knihovny.

Pro prezentaci digitalizovaných děl provozuje KK digitální knihovnu (www.kramerius.knihovna-pardubice.cz), která využívá systém Kramerius a obsahuje 39 monografií a 18 titulů periodik, které nepodléhají autorskému zákonu.

KK jako součást systému knihoven vykonává koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, ediční, metodické a poradenské činnosti.

V rámci regionálních funkcí zajišťuje KK odborné služby (koordinační, poradenské, vzdělávací) pro knihovny na území Pk (420 v roce 2019), aby síť veřejných knihoven byla funkční a kompatibilní v rámci celého kraje. Cílem je odstranit rozdíly v kvalitě, kvantitě i dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb občanům mezi knihovnami velkých měst a malých obcí. Veřejným knihovnám zřizovanými obcemi na území pardubického okresu poskytuje dlouhodobé výpůjčky knih formou výměnných souborů, pomoc při zpracování dokumentů a při revizi knihovnických fondů. Ve zbylých okresech Pk pověřila KK touto činností Městskou knihovnu Chrudim, Městskou knihovnu ve Svitavách a Městskou knihovnu Ústí nad Orlicí.

KK zajišťuje odborné vzdělávání knihovníků Pk pořádáním přednášek, školení, seminářů, kurzu knihovnického minima apod.

Na základě smlouvy plní KK funkci městské knihovny pro statutární město Pardubice. Na zajištění městské funkce poskytuje město Pardubice na smluvním základě finanční dotaci na zajištění základní činnosti knihovny.

Neperiodické publikace – zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, ve znění pozdějších předpisů, přiznává Krajské knihovně v Pardubicích právo na regionální povinný výtisk neperiodické publikace, tzn. publikace, jejíž nakladatel má sídlo na území Pardubického kraje

2 Legislativní, strategické a metodické dokumenty

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, vymezuje systém knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby a podmínky jejich provozování. Zákon představuje realizaci práva na svobodný a rovný přístup k informacím. Vymezuje funkce krajských a základních knihoven.

Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky (2014, připravovaná aktualizace 2019).

Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky (připravovaná aktualizace 2019).

Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2017-2020 byla schválena vládou dne 23. 11. 2016.

Dokumenty týkající se rozvoje kultury (a tedy i knihovnictví) v Pk:

Program rozvoje Pardubického kraje je základním střednědobým koncepčním dokumentem kraje pro období 2012 – 2016, který byl schválen Zastupitelstvem Pardubického kraje usnesením Z/363/11 dne 15.12.2011. Změnu návrhového období na 2012 – 2020 schválilo Zastupitelstvo Pardubického kraje usnesením Z/242/14 dne 11.12.2014.

Prioritní oblast A. Kvalitní lidské zdroje:

Opatření A.1 Podpora kvalitního systému vzdělávání: Vzdělanost a kvalifikovanost obyvatel je klíčovým předpokladem pro úspěšné uplatnění na trhu práce. Je potřeba dbát nejen na kvalitu počátečního vzdělávání, ale také na možnost průběžného doplňování znalostí v rámci dalšího a celoživotního vzdělávání a na obecnou kultivaci lidského potenciálu formou neformálního vzdělávání.

Aktivity opatření:

- rozvoj zájmového vzdělávání, neformálního vzdělávání, jazykového vzdělávání, dalšího vzdělávání a celoživotního vzdělávání.

Koncepce na podporu výkonu regionálních funkcí knihoven v Pardubickém kraji na roky 2020 – 2024.

3 Zhodnocení plnění minulé koncepce

Vyhodnocení Koncepce rozvoje knihoven v Pardubickém kraji na léta 2013 – 2018 (s výhledem do roku 2020), součástí je i vyhodnocení Koncepce rozvoje Krajské knihovny v Pardubicích, schválila Rada Pk usnesením R/1570/18 dne 03.12.2018.

Vybrané statistické údaje KK v letech 2013 – 2018:

Tabulka č. 1: Knihovní fond KK v letech 2013 – 2018 v knihovních jednotkách

Rok	Knihovní fond stav k 31.12.	z toho: knihy	Ostatní dokumenty	Roční přírůstek celkem	z toho: knihy	Ostatní dokumenty	Roční úbytek celkem
2013	427 325	416 016	11 309	10 122	9 689	433	325
2014	436 412	424 308	12 104	9 601	8 859	742	514
2015	450 206	437 273	12 933	10 097	9 439	658	221
2016	462 238	448 722	13 516	8 869	8 215	654	568
2017	470 133	456 007	14 126	11 458	10 844	614	3 563
2018	479 751	464 940	14 811	11 168	10 482	686	1 550

Tabulka č. 2: Knihovnické a informační služby v letech 2013 – 2018

Rok	Registrovaní čtenáři	z toho čtenáři do 15 let	Návštěvníci celkem (fyzické návštěvy)	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy)	Výpůjčky celkem	Kulturní a vzdělávací akce pro školy	Návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí celkem
2013	13 776	1 954	176 247	302 916	381 112	360	8 320
2014	13 545	1 878	178 627	318 292	372 586	440	8 325
2015	12 719	1 673	164 187	301 990	330 922	394	12 924
2016	12 550	1 722	165 985	352 121	324 546	410	14 185
2017	10 825	1 719	168 847	278 576	310 836	357	15 089
2018	10 652	1 689	169 054	285 772	285 988	516	17 784

4 SWOT analýza současného stavu Krajské knihovny v Pardubicích

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>Knihovní fond:</u> Kvalitní fond včetně regionální literatury přístup k vybraným databázím. Povinný výtisk. Společné průkazky čtenáře KK s knihovnami v městských obvodech města Pardubic.</p>	<p>Nedořešené autorsko-právní aspekty služeb knihoven v digitálním prostředí. Obtíže při zajišťování přístupu k placeným elektronickým informačním zdrojům a specializovaným knihovním fondům. Neschopnost knihovny pružně reagovat na poptávku a potřeby koncových uživatelů.</p>
<p><u>Pracovníci</u> Kvalitní, ochotní, kreativní a cílevědomí, se zájmem o vlastní vzdělání a odborný růst. Pozitivní vztah knihovníků k profesi a jejich flexibilita v zavádění nových služeb.</p>	<p>Vysoký věkový průměr a výrazná feminizace nedostatečné finanční ohodnocení zejména mladých odborných pracovníků. Nízká atraktivita zaměstnání v knihovně pro absolventy vysokých škol (především kvůli finančnímu ohodnocení).</p>
<p><u>Profesní vzdělávání</u> Možnost profesního vzdělávání.</p>	<p>Nedostatečná jazyková a odborná kompetentnost některých zaměstnanců.</p>
<p><u>Poloha</u> Poloha v centru města. Rovnoměrná obslužnost městských částí obvodními knihovnami a biblioboxy.</p>	<p>Nedostatečné možnosti dalšího rozvoje knihovny z důvodu prostorového omezení Vzhledem k umístění knihovny v historickém centru špatná dostupnost pro handicapované občany.</p>
<p><u>Plocha</u> Velký prostor pro uživatele i knihovní fond. Bezbariérovost knihovny.</p>	<p>Určitá dispoziční nepřehlednost pro uživatele daná spojením tří původně samostatných historických domů. Omezená možnost dalšího rozvoje vzhledem k prostorovým limitům.</p>
<p><u>Regionální funkce</u> Dobře nastavený a funkční systém pro zajištění regionálních funkcí.</p>	<p>Nedostatečné personální zajištění regionálních funkcí.</p>
<p><u>Akce</u> Velký počet kvalitních vzdělávacích akcí pro děti a veřejnost. Široká nabídka. Fungující spolupráce s partnery (SEN SEN, Univerzita třetího věku).</p>	<p>Nedostatek finančních prostředků na pořádání kvalitních akcí. Souběh obdobných akcí v centru města.</p>
<p><u>Informační technologie</u> Kvalitní web. Wifi v KK.</p>	<p>Zastarávání techniky pořízené z dotačních programů VISK3 a dotací zřizovatele.</p>
<p><u>Financování</u> Vícezdrojové financování.</p>	<p>Základní činnost knihovny je částečně</p>

	financována dotacemi (nárazovost, komplikované vyúčtování).
<p><u>Ostatní:</u> Existence zákl. právních předpisů a metodických doporučení k poskytování VKIS. Dobrá spolupráce se zřizovatelem, organizacemi zřizovanými Pk, městem Pardubice, se vzdělávacími a kulturními organizacemi v kraji. Existující systém porovnávání a měření výkonu knihoven v ČR (benchmarking). Zvyšující se podíl digitální gramotnosti a vzdělanosti v knihovně. Pozitivně vnímaný obraz knihoven a knihovnické profese ve veřejnosti. Provozování Univerzity volného času. Výkon krajské i městské funkce. Aktivní zapojení do přípravy a tvorby zásadních legislativních a metodických materiálů (KZ, NSK, NSP, CŽV, ...). Přímé zastoupení ve vedoucích funkcích profesních a odborných sdružení – ÚKR, SDRUK, SKIP.</p>	
Příležitosti	Hrozby
<p><u>Knihovní fond:</u> Digitalizace regionálních fondů a unikátních dokumentů.</p>	<p>Ztráta kvality knihovního fondu (ve prospěch beletrie a na úkor odborné literatury). Poškození knihovního fondu nevhodným uložením. Absence dostatečných kapacit depozitáře.</p>
<p><u>Pracovníci:</u> Využívání spolupráce dobrovolníků. Udržovat dobré pracovní vztahy, které jsou nezbytné pro pozitivní výsledky práce knihovny vůči veřejnosti, komunikací mezi vedoucími pracovníky a ostatními zaměstnanci. Podporovat týmovou práci. Aktualizace etického kodexu pracovníka knihovny. Péče o bývalé zaměstnance knihovny (setkání seniorů – bývalých zaměstnanců).</p>	<p>Nedostatek (ztráta) kvalitních pracovníků, který se projeví nekvalitními službami.</p>
<p><u>Profesní vzdělávání:</u> Systém vzdělávání knihovníků reagující na aktuální potřeby v modernizaci služeb.</p>	<p>Ztráta kvality nabízených vzdělávacích programů.</p>
<p><u>Poloha:</u> Po dokončení projektu Pk Příhrádek Pardubice zajistit jeho fungování v</p>	<p>Nevyužívání služeb knihovny handicapovanými občany (tělesně postižení)</p>

<p>souladu s plánovanými cíli tak, aby se stal kulturním, vzdělávacím a komunitním centrem krajského města a okolí. Zajistit vytvoření parkovacího místa pro handicapované.</p>	<p>občané).</p>
<p><u>Plocha:</u> Využití uvolněných prostor k modernizaci oddělení beletrie. Rozšíření doprovodných služeb (např. občerstvení, relaxační zóny). Výstavba nového depozitáře pro knihovní fondy a povinné tisky.</p>	<p>Nedostatečný komfort nabízených služeb. Ohrožení fyzické kvality knihovního fondu včetně regionální literatury.</p>
<p><u>Regionální funkce:</u> Zkvalitnění výměnných fondů na základě spolupráce s obcemi.</p>	<p>Nedostatečné personální zajištění pro výkon regionálních funkcí.</p>
<p><u>Akce:</u> Možnost vytvořit z knihovny místo setkávání různých skupin občanů s nabídkou volnočasových aktivit a vzdělávání.</p>	<p>Konkurence komerčních poskytovatelů.</p>
<p><u>Informační technologie:</u> Zapojení knihoven do systémů školního a mimoškolního vzdělávání, zejména v oblasti informační výchovy. Možnosti využití mobilní komunikace s uživatelem. Potenciál informačních technologií knihoven a schopnost knihovníků je využít ke zlepšení služeb.</p>	<p>Pokles zájmu o tradiční služby knihoven</p>
<p><u>Financování:</u> Využití dotačních programů a fundraisingu. Navázání spolupráce s Nadací Open Society Fund.</p>	
<p><u>Ostatní:</u> Vnímání knihovny jako vzdělávacího, kulturního, informačního a komunitního centra. Vzrůstající význam knihovny jako instituce pro všechny sociální vrstvy obyvatel (mnoho bezplatných služeb).</p>	

5 Koncepce rozvoje Krajské knihovny v Pardubicích na léta 2020-2024

5.1 Vize

Chceme vytvořit moderní krajskou knihovnu pro širokou veřejnost v reálném i digitálním prostoru. Knihovnu, která podporuje osobní rozvoj, vzdělávání, volnočasové aktivity, prosperitu jednotlivců a společnosti v bezpečném, kultivovaném a funkčním prostředí, kam se lidé rádi vracejí.

Hlavní cílem koncepce je zvyšovat podíl lidí, kteří využívají aktivně služeb krajské knihovny jako důležitých prvků společenské vzdělávací infrastruktury jednak na místě samém či formou vzdálených přístupů z domova či ze zaměstnání. Krajská knihovna nesmí být izolovanou institucí, ale součástí spolupracující sítě subjektů kulturních, vzdělávacích, zájmových, institucí veřejné správy a dalších, které se zabývají různými občanskými aktivitami. Aby se stala sdíleným veřejným prostorem, který je otevřený, přívětivý a zároveň bezpečný, vyhovoval požadavkům uživatelů i knihovníků.

Knihovna musí široké veřejnosti poskytovat

- Přístup k informacím publikovaným v jakékoliv podobě a jakýchkoliv médiích.
- Přístup ke knihovním fondům v jakékoliv podobě.
- Přístup k celosvětové informační síti a kvalifikovanou pomoc při jejím využívání.
- Elektronické dodávání dokumentů.
- Prostorové a technické podmínky pro studium.
- Prostorové a technické podmínky pro setkávání, komunitní činnosti, kulturní a vzdělávací aktivity.

5.2 Opatření

1. Rozšíření a zkvalitnění nabídky knihovnických a informačních služeb
2. Podpora budování knihovního fondu
3. Rozvoj kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit
4. Podpora digitalizace a zpřístupnění digitálního obsahu
5. Zkvalitnění marketingu a image organizace
6. Udržení a zkvalitnění týmu odborných pracovníků
7. Rozšíření a zkvalitnění odborných služeb v rámci regionálních funkcí knihoven
8. Trvalé uchování tradičních knihovních dokumentů

Úkoly budou rozpracovány v ročních plánech KK včetně stanovení termínů a odpovědností.

5.2.1 Rozšíření a zkvalitnění nabídky knihovnických a informačních služeb

Rozšířit portfolio klasických a on-line služeb a zkvalitnit stávající dle měnících se potřeb. Zaměřit se na různé cílové skupiny, výrazně se orientovat na koncového uživatele.

Úkoly:

- Nastavení služeb na míru uživateli (na základě analýzy základny registrovaných uživatelů, dotazníkového šetření, anket, zpětné vazby apod.).
- Zvýšení operativnosti komunikace s uživatelem (např. SMS notifikace, sociální sítě).
- Rozšíření doprovodných služeb (např. občerstvení, nové relaxační zóny v oddělení beletrie a naučné literatury, pomůcky pro studium, knihařské práce, balení knih na zakázku apod.).
- Benefity pro registrované uživatele (volné vstupenky, rodinná registrace atd.).
- Zpříjemnění prostředí, obnova interiérového vybavení s přihlédnutím k potřebám všech věkových kategorií.
- Oprava bezbariérového vstupu do knihovny z důvodu havarijního stavu.
- Zpracování projektu modernizace oddělení beletrie v návaznosti na uvolněné prostory.
- Zpracování studie ohledně možnosti využití historických sklepů (zbudování jobs centra, sdílených pracovních míst, studijních míst a relaxační zóny).
- Obnova a modernizace systému vzduchotechniky ve sklepeních z důvodu nevyhovujícího stavu media a absence odvlhčování.
- Poskytnutí samoobslužného provozu (Self Check)
- Donáška dokumentů pro znevýhodněné občany, příp. za úplatu komukoliv.
- Služby pro handicapované občany.
- Spolupráce s ostatními knihovnami v oblasti služeb, sdílení dokumentů a informací (zapojení do portálu Knihovny.cz, meziknihovní výpůjční služby, služby Získej Národní technické knihovny, České digitální knihovny apod.).
- Optimalizace přístupu k on-line katalogu knihovny přes mobilní zařízení.
- Zavést nové cesty doporučování literatury (záložky do knih, on-line katalog, sociální sítě apod.).
- Nastavení systému ochrany osobních údajů v souladu s evropskou směrnicí GDPR. Zpracování strategického materiálu pro vyhodnocení a obranu proti bezpečnostním rizikům – posílení vědomí o KK jako bezpečném prostoru.
- Lepší využívání nástrojů pro hodnocení výkonu (statistika, benchmarking, knihovní systém, evidence úkolů atd.).
- Zpracovat krajskou koncepci rozvoje knihovnictví.
- Vytvoření odborného Help Pointu pro projekt Podaná ruka², ve spolupráci s LDN Rybitví.
- Snaha o větší zapojení knihovny do procesu transformace znalostí.
- Usilovat o status vědecko-výzkumné instituce od MŠMT.
- Stát se garantem neformálního vzdělávání v souladu s klíčovými strategickými dokumenty vlády ČR.
- Participace s vysokými a středními školami, tvorba osnov vzdělávacích programů, garance odborných praxí pro studenty.

Finanční zajištění: VISK, IROP, rozpočet KK, vícezdrojové financování

---

² **Projekt Podaná ruka** je zaměřen na neformální pečovatele, kteří se starají o své nejbližší v domácím prostředí. Nabízí pomoc přímo nastavenou pro potřeby rodiny. Zkušené zdravotně sociální pracovnice, zdravotní sestry, fyzioterapeutky poskytnou teoretické i praktické rady jak pracovat s nemocným, jak pečovat také o sebe a jak se dostat k potřebným informacím. Pomohou Vám získat informace o kompenzačních pomůckách, které mohou usnadnit Vaši péči. Jejich profesionální pomoc takto spojuje práci lékařů, zdravotnického personálu i odborných služeb do jediného (jednoho) celku, v němž je vnímán člověk celý se všemi jeho fyzickými, psychickými i duchovními potřebami.

Zajistí: KK ve spolupráci s Pk

5.2.2 Podpora budování knihovního fondu

Rozšířit a zkvalitnit knihovní fond, prohloubit pokrytí vybraných tematických skupin. Zatraktivnit a zefektivnit prezentaci a zpřístupnění fondu a zvýšit jeho obrat. Navýšit objem finančních prostředků na nákup knihovního fondu a elektronických zdrojů.

Úkoly:

- Trvalé úsilí o výraznější a plynulejší finanční podporu nákupu knihovního fondu, včetně vícezdrojového financování, dotačních programů, sponzoringu, individuálních darů apod. Navýšení prostředků na nákup dokumentů minimálně o 5 %.
- Obohacení prezentace knihovního fondu v on-line katalogu (obálky, obsahy, hodnocení, recenze, anotace apod.) i v reálném prostoru.
- Formulace koncepce akvizice a její aplikace do podoby metodického pokynu.
- Vypracování a zveřejnění tematické mapy fondu a pravidelná roční analýza obratu fondu.
- Rozšíření nabídky vybraných tematických skupin na základě poptávky lokálních/regionálních cílových skupin uživatelů (studijní obory středních a vysokých škol v Pardubicích a v Pk, koordinace v oblasti doporučené literatury).
- Rozšíření nabídky cizojazyčné literatury.
- Podpora čtenářství prostřednictvím nabídky alternativních formátů (audioknihy, komiksy, e-knihy, odkazy na filmová zpracování apod.).
- Analýza a konsolidace dat v knihovních systémech s ohledem na zapojení do agregáčnických portálů typu Knihovny.cz, Česká digitální knihovna apod.
- Využívat otevřené repozitáře³.
- Nadále se zapojovat do projektu Moravské zemské knihovny v Brně – Projekt cizojazyčná literatura a Česká knihovna.
- Databáze – propagovat a rozšiřovat nabídku elektronických informačních zdrojů, např. CzechELib Národní technické knihovny.
- E-knihy – zavést novou službu a v rámci akvizičních pravidel zvážit, které tituly nabízet v tištěné i digitální podobě (p-knihy a e-knihy).
- Trvalé a systematické zaměření na regionální literaturu, historii, místopis a osobnosti Pk:
  - Důslednější sledování vyhledávání a získávání dokumentů regionální povahy, podpora jejich zpřístupnění absenční formou (dokupování duplikátů regionálního povinného výtisku).
  - Důraz na kvalitu zpracování souběžné i retrospektivní regionální analytické bibliografie, zpracování interního metodického pokynu.
  - Revize informací týkajících se regionů kraje, regionálního fondu a služeb s ním souvisejících zejména ve sféře on-line služeb a v kartotéce regionálních osobností a místopisu (obsahová redakce, aktualizace, digitalizace, obohacení přidaným obsahem a odkazy).

Finanční zajištění: IROP, VISK, Knihovna 21. století, sdružování s obcemi v Pk, navýšení rozpočtové částky na akvizici, dotační programy

---

³ **Repozitář** jsou speciální informační systémy, ve kterých jsou umístěny a dlouhodobě uchovávány dokumenty v režimu Open Access. Jejich využívání je součástí tzv. zelené cesty otevřeného přístupu. K umístění dokumentu do repozitáře tedy dochází díky autoarchivaci daného článku (zprávy atd.) jeho autorem. (https://cs.wikipedia.org/wiki/Otev%C5%99en%C3%BD_repozit%C3%A1%C5%99)

Zajistí: KK, Pk

5.2.3 Rozvoj kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit knihovny

Inovovat a zkvalitnit kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihovny.

Úkoly:

- Inovace nabídky z hlediska témat a formátů pro různé cílové skupiny (vzdělávací cykly, nové formáty – obměna minimálně jedenkrát ročně, např. literární cyklus, programy pro rodiče s dětmi, podpora raného čtenářství, čtenářské kluby).
- Ucelené vzdělávací programy pro veřejnost.
- Po dokončení projektu Pk Příhrádek Pardubice zajistit jeho fungování v souladu s plánovanými cíli tak, aby se stal kulturním, vzdělávacím a komunitním centrem města Pardubice a okolí.
- Podpora neziskových lokálních a zájmových komunit, možnost propojení se vzdělávací aktivitou (např. Wikipedia Editathon).
- Zapojení do velkých celostátních akcí.
- Větší zapojení do vzdělávacích procesů (posilování čtenářské, informační a digitální gramotnosti, sdílení kompetencí s učiteli, spolupráce se školními knihovnami), vyhodnocovat a aktualizovat nabídku informačních lekcí a exkurzí.
- Návaznost vzdělávacích programů pro děti a mládež na školní vzdělávací plán a rámcový vzdělávací plán.
- KK jako garant neformálního vzdělávání – spolupráce se školními a čtenářskými kluby, družinami, domovy mládeže, domy dětí, organizacemi pro handicapované, seniory apod.
- Participace na školních projektech v rámci MAS, IROP a podobně.
- Zefektivnění organizace akcí (personální posílení, určení dlouhodobých garantů jednotlivých témat, pravidelné vyhodnocování zpětné vazby, získávání sponzorů).
- Spolupráce s neziskovým sektorem (spolky, školy, kluby důchodců, zájmové organizace) a s paměťovými a kulturními institucemi.
- Při přípravě a realizaci akcí spolupracovat s Univerzitou Pardubice (využití studentských prací a projektů).
- Pořádání aktivit mimo objekty KK ve veřejném prostoru (čtení v parku, happeningové akce, výlety apod.) a v objektech partnerů (školy, kluby seniorů apod.).
- Videozáznamy významných akcí KK.
- Doplnění vybavení pro realizaci výstav (foto stěna, panely, horizontální vitríny).
- Pokračovat v projektu Bookstart – cyklus odborných přednášek, vzdělávacích a zájmových aktivit pro rodiče a děti od raného věku do 3 let.
- Vytvořit nový projekt pro předškolní děti ve věku 3-6 let na podporu čtenářské gramotnosti.
- Snaha o navázání spolupráce s Nadací Open Society Fund⁴.
- Zajištění volnočasových vzdělávacích aktivit pro školní děti.
- Úprava klubovny na dětském oddělení – zajištění vybavení odpovídajícím mobiliářem.
- Rozvíjet vzdělávací funkci KK zejména v oblasti celoživotního a neformálního vzdělávání (využívat dotační programy).

Finanční zajištění: KK, VISK, Knihovny 21. století, dotační programy, fundraising

Zajistí: KK, Pk

---

⁴ Open Society Fund – posláním Nadace OSF je podpořit živou občanskou společnost a jejím prostřednictvím rozvíjet stát, kde mají všichni rovné šance a zapojují se do dění ve svém okolí. Nebojíme se otevírat citlivá a opomíjená témata a společně s dárci hledat průkopníky, kteří taková témata budou rozvíjet dál. (<https://osf.cz/onas/>)

5.2.4 Podpora digitalizace a zpřístupnění digitálního obsahu

Pokračovat v procesu digitalizace a zpřístupnění digitalizovaných dokumentů.

Úkoly:

- Aktualizace interní strategie digitalizace – analýza dokumentů.
- Analýza dotačních programů podporujících digitalizaci a průzkum možností jejich využití.
- Aktivní účast KK v Centrálním portálu knihoven jako jednotného přístupového bodu.
- Zveřejnění digitalizovaných materiálů v systému Kramerius (s ohledem na vývoj v oblasti autorského práva).
- Příprava a koordinace digitalizace vybraných fondů regionálních knihoven.
- Zahájení přípravy digitálního uložení pro krajskou digitální knihovnu.
- Vznik Krajské digitální knihovny Pardubického kraje, aby mohly být digitalizovány, archivovány knihovní fondy po potřeby zpřístupňování na regionální, národní i nadnárodní úrovni.
- Spolupráce s paměťovými a dalšími institucemi na území Pk, metodická pomoc při digitalizaci a zpřístupnění digitalizovaných materiálů.
- Využití výsledků digitalizace knihovních fondů pro potřeby výuky.
- Zavedení nových služeb a nástrojů pro zpřístupnění elektronických dokumentů v digitálním prostředí.
- Zavedení technologie RFID (radiofrekvenční identifikace).
- Zahájení přípravy na přechod na nový knihovní systém z důvodu ukončení stávající smlouvy a nutnosti hledat jiné, ekonomicky výhodnější řešení, při zajištění bezpečné konverze dat a s hlavním důrazem na kvalitu servisu a podpůrných služeb.

Finanční zajištění: RF, VISK, IROP

Zajistí: KK, Pk

5.2.5 Zkvalitnění marketingu a image příspěvkové organizace

Využít všech nástrojů pro cílenou a efektivní propagaci a marketing služeb, budování značky příspěvkové organizace.

Úkoly:

- Pravidelný benchmarking.
- Zjišťování přání a potřeb uživatelů KK minimálně jednou za 3 roky (formou ankety, dotazníkového šetření, guerilla marketing).
- Každoroční tvorba marketingového plánu se zřizovatelem.
- Posílení on-line propagace, větší využití sociálních sítí.
- Využití videí pro propagaci a pro instruktáže.
- Outdoorová propagace služeb (pevná místa ve městě, nárazové akce).
- Propagace směrem k různým cílovým skupinám (teenagerům, VŠ studentům atd.).
- Větší důraz na zpětnou vazbu uživatelů KK (nástěnka, akce, anketa na webu, osobní rozhovory apod.).
- Prohloubit spolupráci s médii.
- Pravidelně vydávat Newsletter KK.
- Pravidelně vydávat tiskové zprávy.
- Vytvoření interních pravidel pro práci s propagačními materiály.
- Pravidelná každoroční obsahová revize webu KK, zdokonalovat a aktualizovat webové stránky.
- Propagace základních služeb KK.
- Aktivní fundraising.

Finanční zajištění: z rozpočtu KK

Zajistí: KK

5.2.6 Udržení a zkvalitnění týmu odborných pracovníků

Zlepšit motivaci pracovníků, klást důraz na jejich odborný a osobní rozvoj se zaměřením na zkvalitnění poskytovaných služeb, pečovat o zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců. Stanovené cíle a změny lze uskutečnit pouze s kvalifikovanými profesionály. Požadavky kladené na knihovny narůstají a zahrnují široké spektrum specializací. Pracovníci knihoven musí být kvalifikovanými specialisty, kteří jsou schopni podporovat své uživatele. To vše klade značný důraz na organizaci i náplň nejen formálního, ale i celoživotního vzdělávání pracovníků.

Úkoly:

- Aplikací Koncepce celoživotního vzdělávání pracovníků KK (účast pracovníků na rekvalifikačních a inovačních kurzech, konferencích, seminářích a studijních cestách) vytvořit a pravidelně vyhodnocovat plán vzdělávání všech pracovníků. Účast v rekvalifikačních a inovativních kurzech.
- Podporovat vzdělávání ve formálním oborovém vzdělávání i v jiných příbuzných oborech uplatnitelných v knihovně, v neformálním certifikovaném oborovém vzdělávání.
- Analýza personální struktury a její úprava s ohledem na potřeby organizace (personální posílení vzdělávacích a kulturních aktivit, hospodaření s vypůjčeným majetkem). Podporovat týmovou práci.
- Udržovat dobré pracovní vztahy, které jsou nezbytné pro pozitivní výsledky práce knihovny vůči veřejnosti, komunikací mezi vedoucími pracovníky a ostatními zaměstnanci.
- Vzdělání v oblasti měkkých dovedností (soft skills) a tvrdých dovedností (hard skills), které bude mít vždy konkrétní obsah (v souladu s Národní soustavou kvalifikací, Národní soustavou povolání).
- Vytváření personálních rezerv.
- Důsledné školení a vedení všech pracovníků k vstřícnému a vysoce profesnímu jednání s uživateli.
- Aktualizace etického kodexu pracovníka KK.
- Dopracovat pravidla adaptačního procesu pro nové pracovníky včetně stáží v různých odděleních knihovny, stáže v jiných knihovnách.
- Školení základních pravidel ústní a písemné komunikace, interní pravidla komunikace.
- Péče o bývalé zaměstnance knihovny (setkání seniorů – bývalých zaměstnanců). Minimálně jedno celoknihovní setkání zaměstnanců ročně.
- Rozšířit možnosti benefitů z FKSP.
- Zefektivnění informačních toků, včetně toku dokumentů s využitím elektronizace.
- Aktivní účast v profesních sdruženích a spolupráce s MK ČR, MPSV a UZS.

Finanční zajištění: VISK, rozpočet KK, dotace ÚP

Zajistí: KK, Pk

5.2.7 Rozšíření a zkvalitnění odborných služeb v rámci regionálních funkcí knihoven

Usilovat o dostupnost knihovnických a informačních služeb pro všechny občany Pk za srovnatelných podmínek a podporovat zavádění moderních trendů do všech veřejných knihoven.

Úkoly:

- Realizovat koncepci regionálních funkcí na léta 2020 – 2024, ve spolupráci s pověřenými knihovnami Pk.

- Větší zaměření na regionální literaturu v malých knihovnách (regionální koutky, soutěže apod.).
- Metodická podpora zřizování a fungování knihoven komunitního typu, zaměření na práci s rodinami.
- Důsledná propagace portálu Knihovny.cz mezi knihovnami kraje.
- Více se zaměřit na prezentace knihovnických služeb a informací o knihovnách na veřejnosti a na publikování.

Finanční zajištění: Pk
Zajistí: KK, Pk

5.2.8 Trvalé uchování tradičních knihovních dokumentů

Dlouhodobým úkolem knihoven je zajistit trvalé uchování tradičních knihovních dokumentů (knihy, periodika, zvukové záznamy apod.), KK má ze zákona povinnost uchovávat konzervační fond a je příjemcem povinného výtisku: musí vytvořit odpovídající podmínky k jejich uložení. Zároveň ale vyvstává nutnost tištěné dokumenty převést do digitální podoby, aby byla zachována přístupnost široké veřejnosti k těmto dokumentům (viz opatření 3.1.4).

Úkoly:

- Realizace projektu vybudování depozitního centra KK s moderními technologiemi s dostatečnou kapacitou do roku 2030.
- Sledovat vhodné dotační zdroje, které umožní Pk pro KK vybudovat depozitní centrum.
- Aktivně spolupracovat s NK ČR na formulaci opatření EU fondů, které by umožnily KK realizovat zmíněný projekt.

Finanční zajištění: IROP, Pk, dotační programy
Zajistí: KK, Pk

6 Finanční a technologické zabezpečení

6.1 Zajišťování dostatečných finančních zdrojů pro budování fondů, rozvoj služeb, provoz knihovny a podporu knihovnictví v Pk

Úkoly:

- Průběžná valorizace příspěvku Pk a statutárního města Pardubice s ohledem na nárůst cen, inflaci.
- Zvýšit objem prostředků na budování knihovního fondu a nákup elektronických zdrojů.
- Zvýšit průměrnou mzdu v organizaci v návaznosti na zvyšování průměrných mezd v Pk a v ČR.
- Posílení investičního fondu organizace s ohledem na možnost účasti v dotačních programech.
- Při rozšiřování služeb jednat o zvyšování příspěvku zřizovatele a dotace na činnost od statutárního města Pardubice.
- Využití dotačních programů (statutární město Pardubice, MK ČR, EU, další zdroje).
- Využití sponzoringu.

Finanční zajištění: Pk, statutární město Pardubice, MK ČR, dotační programy
Zajistí: KK, Pk

6.2 Kontinuální modernizace technického a programového vybavení pro zajištění kvalitního a efektivního poskytování knihovnických a informačních služeb

Úkoly:

- Průběžná inovace výpočetní a kancelářské techniky včetně programového vybavení a technologie zabezpečení dat a minimalizace rizik v oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Zajistit pravidelnou obnovu zastaralých technologií – nákup min. 5 nových PC ročně, obnova tiskáren a kopírek pro veřejnost v závislosti na jejich životnosti.
- Průběžná modernizace elektronické evidence a ochrany knihovního fondu s využitím technologie RFID (radiofrekvenční identifikace).
- Zahájení přípravy na přechod na nový knihovní systém z důvodu ukončení stávající smlouvy a nutnosti hledat jiné, ekonomicky výhodnější řešení, při zajištění bezpečné konverze dat a s hlavním důrazem na kvalitu servisu a podpůrných služeb formou.

Finanční zajištění: Pk, statutární město Pardubice, MK ČR, dotační programy

Zajistí: KK, Pk

7 Závěr

Koncepce rozvoje KK reaguje i na úkoly celostátní koncepce a v rámci knihovnického systému vytváří podmínky pro efektivní zapojení knihovny do celostátně tvořeného moderního kulturního a informačního prostředí, v němž se knihovna stane pro občana místem přístupu do světa knihovnických informací bez omezení a handicapů. Proto jsou v koncepci zmiňovány také úkoly zpracováváné na celonárodní úrovni, aby byla zřejmá nutnost navázání na vznikající nebo již vytvořené a zdokonalující se celostátní systémy a aktivity. Vytvoření fungujícího systému na všech úrovních vyžaduje důkladné seznámení všech, kteří mohou a musí rozvoj knihovnictví ovlivnit, s celostátně přijatými opatřeními. Z toho důvodu koncepce KK reflektuje úkoly Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2017–2020 a připomíná také její národní působnost v okruzích, které vyplývají z jednotlivých oblastí rozvoje systému knihoven.

Realizace koncepce není možná bez společného úsilí všech knihovnic a knihovníků, úzké spolupráce a podpory zřizovatele – Pardubického kraje a statutárního města Pardubice, které se musí podílet na finančním a provozním zajištění městské funkce knihovny. Důležitá je také intenzivní spolupráce v rámci systému knihoven ČR.

Plnění schválené koncepce bude vždy jednou ročně vyhodnocováno s tím, že Radě Pk bude každoročně, nejpozději vždy do 30. 6. předložena zpráva o jejím plnění za předcházející rok.

V případě změny zásadních strategických dokumentů EU nebo ČR či metodických pokynů MK ČR bude provedeno neprodleně její doplnění a zamýšlené změny budou předloženy zřizovateli k projednání.